

забезпечить фундамент для подальшого розвитку інформаційного простору в сфері охорони здоров'я України.

-----***-----

*А. В. Семеншин,
к.ю.н, науковий співробітник
НДІ ПЗІР НАПрНУ*

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ: ЕКОНОМІЧНЕ ПІДґРУНТЯ

Правове забезпечення економічної політики в Україні вже тривалий час перебуває на етапі становлення. Основним фактором, який на сьогодні детермінує економічну політику в Україні залишається суб'єктивний, і відображає проекцію саме приватних, а не публічних інтересів. Як ми маємо можливість спостерігати, жодна державна програма чи державна цільова програма, яка стосується розвитку економіки або промисловості фактично не була втілена у повному обсязі за часи незалежності України, тому і маємо настільки слабку економіку популізму з переважаючою часткою тіньової сфери, яка не готова до реакції на військові загрози; таку економіку, яка не здатна до самовідтворення і недостатньо конкурентна у XXI столітті. Разом з тим, за останнє десятиліття зуміли подвоїти своє ВВП досить багато країн світу – ОАЕ, Саудівська Аравія, Азербайджан, Туркменістан, Ірландія, Малайзія, Сінгапур.

Дозволимо собі відійти від правового забезпечення в економічну площину для того щоб дослідити, які ж саме галузі визначають функціонування економіки Україні сьогодні і визначатимуть її зростання в найближчому майбутньому.

Відомий норвезький економіст Ерік Райнерт у своїй науковій роботі «Як багаті країни стали багатими, і чому бідні країни залишаються бідними», прийшов до думки, що економічний успіх для країн, що

розвиваються може бути досягнутий через повторення шляху країн, які планомірно розвивали власну промисловість, захищаючи і допомагаючи їй на початкових етапах, або ж вони приречені стати сировинною колонією, яка експортує природні ресурси в обмін на промислові товари. Вже на засіданні Київського міжнародного економічного форуму у жовтні 2015 року Райнерт відзначив, що те, що трапилось з незалежною Україною це фактично деіндустріалізація, на зразок плану Моргентау з деіндустріалізації повоєнної Німеччини. «Вбиваючи промисловість, будь-яка країна зіткнеться з дуже значним скороченням населення через еміграцію. Краще мати неефективну промисловість, ніж не мати ніякої. Якщо ви хочете утримати вашу молодь в Україні, у вас повинна бути промисловість», додав Райнерт.

На сьогодні, українській економіці притаманний і перший, і другий аспект. Так, сільське господарство (сировинна складова) займає першу позицію у структурі ВВП України (з року в рік від 10 до 14%). Успішність його функціонування, а, відповідно, і стабільність економіки держави, залежить від дуже багатьох факторів – погодних умов, кон'юнктури цін та попиту на с/г продукцію на міжнародних ринках, фінансового клімату в Україні, тощо. Разом з тим, із впровадженням більш сучасних технологічних процесів кількість зайнятого населення в сільському господарстві лише й надалі скорочуватиметься. Крім продукції сільського господарства, у 2014-2015 роках Україна найбільше поставила на світові ринки залізної руди і напівфабрикатів із сталі.

В той же час, частка продукції машинобудування, тобто продукції з порівняно високою доданою вартістю, з року в рік скорочується. Цей показник може бути незначно збільшений, якщо врахувати експорт озброєння і військової техніки. Частка ж ІТ галузі за різними оцінками складає лише 1,3-1,6% у ВВП України. Що ж до інноваційної або ж наукоємної складової ВВП, то його частка, за оцінками Національного

інституту стратегічних досліджень, за 2014 рік не перевищує 0,95%. Основною причиною є недофінансування інновацій, яке традиційно в Україні також не перевищує 1% ВВП.

Оцінюючи подальші перспективи України в умовах глобальних економічних інтеграційних процесів, знову ж таки важко не погодитись із оцінками Райнерта. За його оцінками, там, де нема промисловості, і де відразу відкриваються митні бар'єри для більш конкурентоздатних товарів, промисловість не виникає, а держава змушена спеціалізуватися на торгівлі бананами - як Еквадор.

Зважаючи на викладене, основним завданням для вітчизняних економістів залишається створення економічних механізмів активізації економіки в інноваційному ключі, а для юристів – створення відповідного механізму правової промислової політики на основі стимулюючих норм, який має бути в подальшому імплементований у національне законодавство. Економічна мета якого полягає не тільки у першочерговому відновленні переробної промисловості (за Райнертом), а і у створенні стимулів для виникнення і розвитку малих інноваційних підприємств.

Як зазначив В. Усатий, який розробляв проблематику правової промислової політики держави, найбільш актуальними для застосування на інвестиційному етапі відносин промислового господарювання є забезпечення шляхом створення цілісних і спрямованих законодавчих механізмів прямого державного кредитування включаючи створення спеціалізованих державних фінустанов, застосування лізингових засобів інвестиційного залучення у виробничий процес прогресивних видів обладнання та устаткування зі створенням як механізмів функціонування профільних державних лізингових компаній, так і пільгового кредитування недержавних лізингових компаній, формування та запровадження правових механізмів інноваційного інвестування, що передбачають пряме інвестування виробничої господарської діяльності у вигляді інноваційних

продуктів, включаючи розвиток відповідних різновидів комерційної концесії (інноваційного франчайзингу), інших форм трансферу та трансферу технологій, тощо.

-----***-----

*Г. М. Шовкопляс,
к.ю.н., с.н.с. НДІ ПЗІР,
асистент кафедри господарського
права Національного юридичного
університету імені Ярослава
Мудрого*

ЩОДО ПРОЗОРОСТІ ТА ДОСТУПНОСТІ ІНФОРМАЦІЇ НА РИНКАХ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Щорічне зростання кількості небанківських фінансових установ, що супроводжується збільшенням пропозицій фінансових послуг на ринку, призводить до того, що учасникам ринку, а також споживачам фінансових послуг необхідно мати доступ до інформації, яка стосується діяльності цих установ і характеризує загальний стан ринку фінансових послуг. Ефективна інформаційна база допомагає робити обґрунтовані висновки щодо перспектив розвитку ринку фінансових послуг, його окремих секторів, учасників тощо. Тому, ефективна система показників і індикаторів розвитку ринку небанківських фінансових послуг повинна відображати реалії самого ринку, й відповідати вимогам користувачів таких показників і створювати передумови щодо збільшення зацікавленості ринку з боку потенційних споживачів та інвесторів [1, с.131].

Тобто, проблема постає у недостатній прозорості і відкритості спеціально уповноважених органів та небанківських фінансових установ у взаєминах із споживачами фінансових послуг, відсутність поінформованості. Нажаль, фізичні та юридичні особи, які спрямовують власні кошти в певні механізми інвестування, з метою отримання прибутку